

prima instanță:

Judecătoria Centru mun. Chișinău – N. Mazur

instanța de apel:

Curtea de Apel Chișinău – L. Bulgac, Gr. Dașchevici și S. Gîrbu

D E C I Z I E

06 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Mariana Pitic și Luiza Gafton

examinând recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex”, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Business Consulting Grup” împotriva societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, prin care s-a respins cererea societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” cu privire la repunerea în termen a apelului și s-a restituit apelul ca fiind depus în afara termenului de declarare

c o n s t a t ă

La 11 aprilie 2014 societatea cu răspundere limitată „Business Consulting Grup” a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată societatea cu răspundere limitată „Business Consulting Grup” a indicat că la 03 martie 2014 a încheiat cu Panfilova Luiza contract de cesiune a creanței, prin care a preluat creanța de la cedent sub formă de datorie bănească în sumă de 352 205 lei față de societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex”.

Creanța dată a apărut în rezultatul neonorării obligațiilor contractuale de către societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” în baza contractelor de locațiune nr. 1, 2, 3 din 01 iunie 2007 a încăperilor nelocative din mun. Chișinău, bd. Moscovei 10/1 cu o suprafață de 155 m.p. și a încăperilor nelocative, amplasate pe bd. Studentimii, 6B cu o suprafață de 638,1 m.p. și din str. Kogălniceanu 37, apartamentul nr. 5 cu o suprafață de 101,8 m.p.

Conform punctelor 4.1. din contractele nr. 1, 2 și 3 din 01 iunie 2007, părțile au convenit ca compensare pentru prestarea serviciilor de locațiune a suprafețelor date, locatarul se obligă să presteze servicii legate de administrarea bunurilor imobile și totodată să efectueze reparația capitală sau alte lucrări tehnice din contul său.

Menționează că în baza contractului de sublocațiune nr. 1/1 din 15 iunie 2007, societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” a dat în sublocațiune întreprinderii cu capital străin „NGU & Co” imobilul din bd. Moscovei 10/1 contra unei sume de 700

dolari SUA pe lună pentru lunile aprilie - octombrie 2007 și câte 850 dolari SUA pe lună pentru lunile octombrie 2007 - martie 2008.

Susține că, prin contractul de sublocațiune nr. 2/1 din 15 iunie 2007, societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” a dat în sublocațiune societății cu răspundere limitată ”Veneta System Moldova” imobilul din str. Kogălniceanu 37, apartamentul nr. 5 contra unei sume de 700 dolari SUA pe lună pentru lunile octombrie 2007 - martie 2008 și câte 800 dolari SUA pe lună pentru lunile aprilie - septembrie 2008.

Declară că prin contractul de sublocațiune nr. 3/1 din 15.06.2007, încheiat între societatea cu răspundere limitată ”Iulivad-Lex” și societatea cu răspundere limitată „Farmservice”, a fost dat în sublocațiune imobilul din bd. Studențimii 6 ”B” contra unei sume de 750 dolari SUA pe lună.

Precizează că, la 09 martie 2010 cedenta Luiza Panfilova a adresat societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” somație, solicitând achitarea prejudiciului material necesar reparației capitale a încăperilor date în locațiune în sumă de 352 205 lei, dar nu a primit nici un răspuns.

La 14 martie 2014 i-a adus la cunoștință pârâtului despre contractul de cesiune a creanței și a solicitat achitarea datoriei de 353 305 lei, dar nu a primit nici un răspuns.

Datoria pârâtului este purtătoare de dobândă și conform art. 619 Codul civil constituie suma de 984,24 lei.

Societatea cu răspundere limitată „Business Consulting Grup” cere încasarea din contul societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” a sumei de 352 205 lei rezultată din contractul de cesiune nr. 7 din 03 martie 2014, a penalității pentru neexecutarea contractului în mărime de 984,24 lei, a taxei de stat în sumă de 1056 lei și a cheltuielilor pentru asistență juridică (f.d. 5-8, vol. I).

Prin hotărârea din 08 iulie 2014 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău s-a admis parțial acțiunea înaintată de societatea cu răspundere limitată „Business Consulting Grup”.

S-a încasat de la societatea cu răspundere limitată “Iulivad-Lex” în beneficiul societății cu răspundere limitată „Business Consulting Grup” suma datoriei conform contractului de cesiune a creanței nr. 7 din 03 martie 2014 în sumă de 352 205 lei și taxa de stat în mărime de 10566,15 lei.

În rest, s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Conform aceleiași hotărâri s-a restituit societății cu răspundere limitată “Business Consulting Grup” taxa de stat achitată în plus în mărime de 964,32 lei prin intermediul organului fiscal și a Trezoreriei de Stat (f.d. 88, 93-97, vol. I)

La 14 aprilie 2015 societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 08 iulie 2014, iar la 07 iulie 2015 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri, solicitând repunerea apelului în termen, admiterea acestuia și casarea hotărârii primei instanțe (f.d. 99, 108-110, vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2015 s-a admis cererea depusă de societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” cu privire la repunerea cererii de apel în termen și s-a repus în termen cererea de apel (f.d. 123-126, vol. I).

Prin decizia din 17 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de societatea cu răspundere limitată “Iulivad-Lex”; s-a casat hotărârea primei instanțe și s-a emis o hotărâre nouă de respingere ca neîntemeiată a acțiunii societății cu răspundere limitată “Business Consulting Grup” (f.d. 168-177, vol. I).

La 08 decembrie 2015 societatea cu răspundere limitată “Business Consulting Grup” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015 (f.d. 184-186, vol. I), iar la 01 februarie 2016 recurs suplimentar împotriva aceleiași decizii (f.d. 197-198, vol. I).

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 24 februarie 2016 a admis recursul declarat de societatea cu răspundere limitată “Business Consulting Grup”, a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2015 și încheierea din 07 iulie 2015 și a trimis pricina la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la faza primirii cererii de apel în alt complet de judecată (f.d. 202-207, vol. I).

La 03 iunie 2016 societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2016 (f.d. 227-233, vol. I).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 septembrie 2016 s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” împotriva încheierii din 03 februarie 2016 și deciziei din 24 februarie 2016 (f.d. 275-278, vol. II).

La 04 mai 2017 societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” a depus cerere de apel concretizată împotriva hotărârii primei instanțe (f.d. 57-62, vol. II).

La 20 iunie 2017 societatea cu răspundere limitată “Business Consulting Grup” a înaintat Curții de Apel Chișinău demers de restituire a cererii de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” (f.d. 74-75, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 02 noiembrie 2017 a respins ca fiind neîntemeiată cererea societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” cu privire la repunerea în termen a cererii de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Centru din 08 iulie 2014 și s-a restituit apelul ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare (f.d. 120-125, vol. II).

La 16 noiembrie 2017 societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii, repunerea în termen a cererii de apel și remiterea pricinii spre examinare în fond în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Prin referința depusă la 04 decembrie 2017 societatea cu răspundere limitată “Business Consulting Grup” a solicitat respingerea cererii de recurs depusă de societatea cu răspunderea limitată „Iulivad-Lex”

În conformitate cu art. 426 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se depune și se examinează în modul stabilit de prezentul capitol, cu excepțiile stabilite de prezenta secțiune.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, însă este neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele motive.

Recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” la 16 noiembrie 2017 împotriva încheierii din 02 noiembrie 2017 este depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele pricinii rezultă că Judecătoria Centru mun. Chișinău a expediat societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” copia cererii de chemare în judecată și înștiințare despre desfășurarea ședinței de judecată la 03 iunie 2014, pe adresa mun. Chișinău, bd. Gagarin, 1, of. 22 (f.d. 36, vol. I).

Recepționarea cererii de chemare în judecată și a înștiințării despre ședința de judecată din 03 iunie 2014 se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele pricinii (f.d. 80, vol. I).

Așadar, se constată că Judecătoria Centru mun. Chișinău a citat societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” pe adresa mun. Chișinău, str. Iu. Gagarin, 1, of. 22, adresă care a fost indicată de intimat/reclamant în cererea de chemare în judecată și adresă care figurează în contractele de locațiune.

Ședința de judecată din 03 iunie 2014 s-a amânat pentru 08 iulie 2014 din motivul neprezentării pârâtului, care a fost citat legal pentru ședința de judecată (f.d. 84, vol. I).

Judecătoria Centru mun. Chișinău a citat societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” pentru ședința de judecată din 08 iulie 2014 (f.d. 77, vol. I), citația fiind recepționată de destinatar la 18 iunie 2014, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele pricinii (f.d. 76, vol. I).

În Monitorul Oficial nr. 160-166 din 20 iunie 2014 a fost publicat aviz cu privire la citarea recurentului/pârât pentru ședința de judecată din 08 iulie 2014 (f.d. 78, vol. I).

Deși, procedura de citare legală a fost respectată, societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” nu s-a prezentat în ședința de judecată din 08 iulie 2014, la care s-a pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe.

La 09 iulie 2014 Judecătoria Centru mun. Chișinău a expediat în adresa societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” copia dispozitivului hotărârii (f.d. 90, vol. I).

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (2) și (3) Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Contrar prevederilor art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe la 14 aprilie 2015 după expirarea termenului de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii din 08 iulie 2014.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” a invocat temei de repunere a apelului în termen argumentul că nu a cunoscut despre existența litigiului, deoarece citațiile au fost expediate la adresa juridică a întreprinderii, dar nu la cea indicată de Talpa Vladimir.

Potrivit extrasului din Registrul de Stat al persoanelor juridice, sediul societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” este mun. Chișinău, bd. Gagarin, 1 ap. (of.) 22 (f.d. 92, vol. I).

Conform art. 67 alin. (1)-(5) Codul civil, persoana juridică are un sediu, indicat în actele de constituire. Stabilirea și schimbarea sediului sunt opozabile terților din momentul înregistrării de stat. Adresa poștală a persoanei juridice este cea de la sediu. Persoana juridică poate avea și alte adrese pentru corespondență. Toate documentele și scrisorile intrate la sediu se consideră recepționate de către persoana juridică. Persoana juridică este obligată să publice un aviz în “Monitorul Oficial al Republicii Moldova” despre modificarea sediului sub sancțiunea plății de daune-interese.

Conform art. 10 alin. (1)-(4) Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr. 220-XVI din 19 octombrie 2007, organul înregistrării de stat înscrie în Registrul de stat datele cu privire la sediul persoanei juridice indicate în actele de constituire și nu este în drept să ceară alte documente pentru confirmarea acestor date. Răspunderea pentru autenticitatea datelor prezentate cu privire la sediu o poartă persoana juridică. În cazul schimbării sediului, persoana juridică este obligată, în termen de 30 de zile, să solicite organului înregistrării de stat efectuarea înscrierii respective în Registrul de stat și înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire. Sediul se consideră schimbat și este opozabil terțelor persoane din momentul înregistrării acestui fapt în Registrul de stat. La înregistrarea modificării privind sediul, organul înregistrării de stat va verifica publicarea de către persoana juridică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a avizului privind schimbarea sediului și va publica același aviz în Buletinul electronic.

În corespundere cu normele de drept citate, se constată că cererea de chemare în judecată și citațiile expediate pe adresa mun. Chișinău, bd. Gagarin, 1, ap. (of.) 22 au fost recepționate de societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex”, în condițiile în care au fost trimise pe adresa indicată în Registrul de stat al persoanelor juridice, iar recurentul își asumă răspunderea pentru neschimbarea domiciliului conform rigorilor legale.

Nu poate fi reținut nici argumentul că pe adresa mun. Chișinău, bd. Gagarin, 1, of. 22 mai activează două întreprinderi, cu care administratorul societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” se află în litigiu timp de 6 ani, or, această circumstanță nu exonerează recurentul pentru lipsa diligenței de a schimba sediul întreprinderii, cu atât mai mult că litigiu invocată poartă caracter îndelungat.

Recurentul a mai invocat că a notificat societatea cu răspundere limitată „Business Consulting Grup” despre schimbarea sediului, solicitând acesteia expedierea corespondenței pe adresa bd. Dacia, 50, ap. 269, mun. Chișinău.

Însă, din notificările anexate la materialele pricinii se atestă că societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” în aceeași perioadă de referință a indicat în contractul de locațiune din 05 august 2014 (f.d. 104-105, vol. II) și procura eliberată la 25 iunie 2014 (f.d. 106, vol. II) adresa mun. Chișinău, bd. Gagarin, 1, of. 22.

Instanța de recurs apreciază ca fiind lipsit de credibilitate argumentul societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” că doar la 10 aprilie 2015 a aflat despre hotărârea primei instanțe și titlul executoriu emis pe baza acesteia invocând în acest

sens confirmarea pe tartajul dosarului că a făcut cunoștință cu materialele pricinii în această zi, în condițiile în care probele anexate la dosar atestă că procedura de executare a fost intentată la 18 august 2014, iar neexecutarea titlului executoriu a servit temei pentru societatea cu răspundere limitată „Business Consulting Grup” de a depune la 05 martie 2015 cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate în privința recurentului.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” nu a depus diligența necesară în exercitarea activității sale privitor la sediul de activitate și urmează să-și asume răspunderea pentru aceste fapte, iar instanța de apel corect a respins cererea de repunere a apelului în termen, restituind cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău corect a respins demersul de repunere a apelului în termen ca fiind neîntemeiat și a restituit cererea de apel declarată ca fiind depusă tardiv.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017 este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel a aplicat corect normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul ca neîntemeiat și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Iulivad-Lex”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Business Consulting Grup” împotriva societății cu răspundere limitată „Iulivad-Lex” privind încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton